श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -शास्त्रीप्रथमवर्षम् (SEM-1)	**प्रश्नपत्रम् – ६**	**गुणाः - ७०**
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.E.- 1.1.2. Old & New)	
दिनाङ्कः - २०/१२/२०१८	*ग्रन्थः वास्तुरत्नावली*	**समयः -२.०० तः ०५.००**

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सान्वयं व्याख्यां कुरुत । **(१०)**

(१) स्ववर्गं द्विगुणं कृत्वा परवर्गेनि योजयेत।
अष्टभिस्तु हरेद् भागं योऽधिकः स ऋणी भवेत्॥

(२) ब्राह्मणी सर्वसुखदा क्षत्रिया राज्यदा भवेत्।
धनधान्यकरी वैश्या शूद्रा तु निन्दिता बुधैः॥

(३) प्रासादे सदनेऽलिन्दे द्वारे कुण्डे विशेषतः।
दिङ्मूढे कुलनाशः स्यात्तस्मात्संशोधयेद्दिशः॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबंधं लिखत । **(१०)**

(१) दिक्साधनम्।

(२) भूमिदोषविचारः।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सान्वयं व्याख्यां कुरुत । **(१०)**

(१) प्रसादेषु च हर्म्येषु गृहेष्वन्येषु सर्वदा।
आग्नेय्यां प्रथमं स्तम्भं स्थापयेत्तद्विधानतः॥

(२) षष्टिश्चतुर्भिर्हीना वेश्मानि पञ्च सचिवस्य।
स्वाष्टांशयुतं देर्घ्यं तदर्थतो राजमहिषीणाम्॥

(३) शुक्लपक्षे भवेत्सौख्यं कृष्णे तस्करतो भयम्।
तस्माद्विचार्यकर्तव्यं यदीच्छोच्छ्रियमात्मनः॥

प्रश्नः ४ निम्नलिखितयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत । **(१०)**

(१) द्वारस्थापनविचारः।

(२) आयविचारः

तृतीयान्विति:

प्रश्न: ५ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयो: सान्वयं व्याख्यां कुरुत । **(१०)**

(१) विषमाय: शुभायैव समाय: शोकदु:खत: ।
वारा: सूर्यारशन्यंशा: सदा वह्निभयप्रदा: ॥

(२) दक्षिणपूर्वे कोणे कृत्वा पूजां शिलां न्यसेत्प्रथमम् ।
शेषा: प्रदक्षिणैव स्तम्भाश्चैवं समुत्थाप्या: ॥

(३) वास्तो: शिरसि पुच्छे च याम्यकृक्षौ च पृष्ठत: ।
आयुष्काम: खनेन्नैव कामकुक्षौ खनि: शुभा: ॥

प्रश्न: ६ अधोलिखितयो: कश्चिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । **(१०)**

(१) वृषवास्तुचक्रम् ।

(२) गृहारम्भे राहुविचार: ।

चतुर्थान्विति:

प्रश्न: ७ अधोलिखितेषु केचन् दशप्रश्नानामुत्तरं लिखत । **(१०)**

(१) ब्राह्मणवर्णाय कस्यां दिशि द्वारं प्रशस्तमस्ति ?

(२) 'अ'वर्गस्य स्वामी क: वर्तते ?

(३) चत्वार:कोणानां नामानि लिखत ।

(४) वटवृक्ष: कस्यां दिशि प्रशस्तमास्ति ?

(५) ईशानकोणस्य सम्मुखे क: कोण: भवति ?

(६) राज्ञ: प्रथमगृहस्य विस्तार: लिखत ।

(७) कस्मिन् कोणे प्रथमस्तम्भं स्थापयेत ।

(८) तृणकाष्ठगृहारम्भे कस्य दोषो न विद्यते ।

(९) चित्रानक्षत्रे गृहारम्भ: शुभमशुभं वा ?

(१०) मन्दवासरे सूतिकागृहनिर्माणं शुभमशुभं वा ?

(११) षुष्यनक्षत्रमधोमुखं ऊर्ध्वमुखं वा ?

(१२) वास्तुपुरुषस्य कस्यां कुक्षौ खातं खनेत् ।

(१३) प्रथमशिलान्यास: कस्मिन् कोणे प्रशस्तमस्ति ।

(१४) षष्ठस्थाने यदा सूर्य: स्यात्तदा किं फलं भवति ?

(१५) कति आया: सन्ति ?

--oo--